Advies Kindercommissie

Stadsdeel:	Noord
Portefeuille:	Afval en reiniging
Gericht aan:	DB
Datum kindercommissievergadering:	26-feb, 19-mrt, 16-apr en 21-mei-2025
Datum dagelijks bestuur:	2-sep-2025

Over adviezen Kindercommissie: De adviezen van de Kindercommissie worden na het uitbrengen ter kennisname voor het DB en de SDC geagendeerd. Het DB laat de Kindercommissie binnen een termijn van 8 weken weten wat er met het advies wordt gedaan.

ADVIES KINDERCOMMISSIE NOORD, Thema: Zwerfafval

Kindercommissie Noord maakt zich zorgen over de hoeveelheid zwerfafval in Noord. Kindercommissie Noord heeft zich verdiept in het onderwerp door een werkbezoek bij de schoonmaakwerf Volendammerweg en aanpak statiegeld van gemeente Amsterdam. Bewoners die hun eigen wijk schoonmaken van NDSM Cleanup.

Het is vervelend wanneer afval in het milieu terechtkomt want, zwerfafval kan lang blijven rondzwerven. Sommige materialen verteren langzaam (bijvoorbeeld een bananenschil) en andere producten breken al helemaal niet af (bijvoorbeeld sigarettenpeuken). Ook kunnen kleine plastic deeltjes in het water terechtkomen en uiteindelijk is dit niet gezond voor de dieren. En indirect ook niet voor mensen als mensen deze dieren eten. Ook kan zwerfafval ongedierte aantrekken zoals ratten. Dit alles vindt de kindercommissie niet acceptabel. Zeker voor een stadsdeel dat zo groen is, vindt de kindercommissie het enorm storend dat er afval rondslingert.

In Noord ziet de kindercommissie dat er bij bankjes vaak rommel blijft liggen omdat er soms prullenbakken worden weggehaald of dat deze prullenbakken helemaal vol zitten. De kinderen zien dit op de volgende plekken: NDSM, de Bongerd en het Buikslotermeerplein.
Het kan ook dat mensen elkaar beïnvloeden. Als er naast een prullenbak al heel wat rommel ligt, blijkt dat mensen geneigd zijn hun rommel erbij te werpen in plaats van in de prullenbak te gooien. Dat noem je “bijzetting”.

De kindercommissie denkt dat het gedrag van jong en oud moet veranderen in Noord en doet hiervoor de volgende aanbevelingen:

1. <u>Bewustwording (informatie)</u>

Zwerfafval is slecht voor mensen en dieren. Kinderen hebben er last van tijdens het buitenspelen en volwassenen storen zich eraan. Dieren zoals duiven, vissen en vogels hebben er last van. Kindercommissie Noord denkt dat er meer informatie kan worden gedeeld zodat burgers zich bewust worden van de gevolgen van zwerfafval in het milieu. Dit kan door een campagne waarbij:

- Reclameborden communiceren dat je afval moet opruimen en je anders een boete riskeert
- Aantrekkelijke prullenbakken met felle kleuren weetjes communiceren over afval scheiden en bijvoorbeeld kunnen praten ‘doneer je afval aan mij’.

2. <u>Verantwoordelijkheid burgers</u>

Burgers zijn aan zet om zich in te zetten voor een schoner Amsterdam Noord. Kindercommissie denkt dat het goed is dat goed gedrag wordt beloond en mensen samen hun schouders eronder zetten. Dit kan door het organiseren van een:

- Competitie: deze opruimwedstrijd in de buurt heeft als hoofdprijs een gratis ontbijt voor de hele straat. Door een gezellige beloning uit te reiken denkt kindercommissie Noord dat mensen in een straat of buurt elkaar zullen overtuigen om samen op te ruimen. De slogan van de wedstrijd kan zijn: “Welke straat in Noord ruimt het meeste op?”

Doelgroepaanpak: specifiek inzetten op het benaderen en informeren van pubers boven 14 jaar. Influencers, handhavers en politie hebben misschien invloed op hun gedrag. Pubers hebben extra informatie nodig over de gevolgen van zwerfafval en kunnen zelf ook wat doen tegen zwerfafval. Het helpt als pubers zich kunnen inleven in degene die last heeft van zwerfafval en een beloning volgt als zij zwerfafval opruimen.

3. Statiegeld

Zakken in prullenbakken worden opengescheurd en zo ontstaat er zwerfafval. Om hier een oplossing voor te bieden denkt Kindercommissie Noord dat:

- meer organisaties iets gezelligs kunnen organiseren om samen op te ruimen
- er een speciale statiegeld prullenbak mag komen waarin de blikjes apart worden ingezameld. Mensen in Noord die statiegeld nodig hebben kunnen op een knop drukken en blikjes krijgen.
- de boodschap 'lever je geen blikjes in, dan loop je geld mis' kan gedeeld worden. Het voelt voor mensen immers fijn om geld terug te krijgen. Het icoontje statiegeld kan soms wat groter op de verpakking of de dop.

Reactie DB op advies Kindercommissie:

Beste Kindercommissie Noord,

Bedankt voor jullie goede ideeën over zwerfafval! Het is ook heel slim dat jullie zeggen dat bewoners zelf ook verantwoordelijk zijn. Er gebeurt veel in Amsterdam om zwerfafval tegen te gaan. Als je meer wilt weten, kun je kijken op de website van de gemeente Amsterdam over afval.
Jullie hebben al met de teams van stadswerken en statiegeld gepraat. De gemeente ziet ook dat erop plekken zoals NDSM*, de Bongerd en het Buikslotermeerplein veel afval op straat ligt. Daarom wil stadsdeel Noord in september 2025 een speciale week organiseren over zwerfafval en een schone stad. Daar meer over in 'wat gaat gemeente anders doen na jullie advies'.

1 Wat doet de gemeente al?

Afvalbakken verbeteren en statiegeld

Er zijn problemen met afvalbakken die open blijven staan, vuilniszakken die worden opengescheurd en afval dat naast de bakken wordt gezet. Dit is erger geworden sinds er statiegeld op blikjes is gekomen. De gemeente probeert dit op te lossen.
Wat doet de gemeente?

- Statiegeldcontainers: Op drukke plekken, zoals parken, staan speciale containers met een oranje deksel. Hier kun je blikjes en flesjes in doen.
- Statiegeldbeugels: Aan sommige afvalbakken zitten beugels waar je statiegeldblikjes in kunt zetten. Zo hoeven mensen niet meer in de prullenbak te zoeken.
- Doorzichtige afvalzakken: Deze zakken maken het makkelijker om te zien of er statiegeldblikjes in zitten. Zo hoeven mensen de zak niet meer open te maken.
- Meer inleverpunten: De gemeente helpt Statiegeld Nederland om meer plekken te vinden waar je statiegeld kunt inleveren.

Als een afvalbak kapot is, wordt deze meteen verbeterd. Bijvoorbeeld:

- Er komt een veer in de bak, zodat deze vanzelf dichtgaat.
- Er komen clipjes in de bak, zodat de afvalzak goed blijft zitten.
- Er worden stickers geplakt met teksten zoals: "Zet je statiegeld naast de prullenbak."

Jullie idee om te zeggen: "Lever je geen blikjes in, dan loop je geld mis," is heel goed! De gemeente wil dit idee doorgeven aan Statiegeld Nederland. Zij maken campagnes, zoals die met Donny. De gemeente wil ook dat deze boodschap op scholen, in bibliotheken en bij gemeenteloketten wordt gedeeld.

Het icoontje op verpakkingen

Jullie zeiden dat het statiegeld-icoontje op blikjes en flesjes te klein is. Dat klopt! De gemeente gaat dit doorgeven aan Statiegeld Nederland. Zij kunnen met de fabrikanten praten om het icoontje groter te maken.

Praten met de juiste mensen
Er zijn veel mensen en organisaties die met statiegeld te maken hebben, zoals supermarkten, bewoners en de overheid. De gemeente wil dat deze groepen beter samenwerken. Zo kunnen ze samen afspraken maken over wie wat doet en wie wat betaalt.

Zomeroffensief
Elke zomer organiseert de gemeente een actie om parken schoon te houden. Dit gebeurt ook in 2025. Wat doet de gemeente dan?

- Extra prullenbakken plaatsen.
- Reclameborden neerzetten met informatie over afval.
- Teams inzetten die afvaltasjes uitdelen en uitleg geven over zwerfafval.
- Filmpjes plaatsen op sociale media om mensen bewust te maken.

In 2025 gebeurt dit op plekken zoals het Noorderpark, de NDSM-werf en de Meeuwenlaan.

Opruimacties
De gemeente helpt bewoners, scholen en bedrijven met opruimacties. Ze lenen afvalknijpers en afvalringen uit. Voorbeelden van opruimacties zijn:

- De Landelijke Opschoondag in maart.
- World Cleanup Day in september.

Samen kunnen we Amsterdam schoner maken!

Met vriendelijke groet,
Het bestuur van stadsdeel Noord

Wat gaat gemeente Amsterdam doen, anders doen door jullie advies.

Jullie advies: een speciale prullenbak voor statiegeldblikjes, waar mensen op een knop kunnen drukken om blikjes te krijgen.
In Amsterdam Zuidoost is er een proef met een speciale prullenbak voor statiegeldblikjes. We kijken of mensen hun blikjes daar echt in gooien. Ook kijken we of statiegeldrapers (mensen die blikjes verzamelen) de blikjes eruit halen. Wat we ook onderzoeken, is of mensen er ander afval in gooien. Stel je voor dat je een blikje uit een bak moet halen waar ook een patatje oorlog in ligt. Dat is niet fijn!
Deze speciale bakken moeten, net als gewone prullenbakken, vaak schoongemaakt en geleegd worden. Dat kost tijd en geld. Als de proef in Zuidoost goed werkt, willen we deze bakken ook in Noord neerzetten. Een knop waarmee je blikjes terugkrijgt is kwetsbaar en wordt al snel duur om te maken en te onderhouden. We kunnen samen kijken of we op een innovatieve manier hier een oplossing voor kunnen maken. Daarom worden jullie uitgenodigd om tijdens de themaweek over zwerfafval jullie idee te bespreken met bedrijven en organisaties die hierover kunnen meedenken.

Themaweek over zwerfafval en een schone stad
In september 2025 organiseert stadsdeel Noord een speciale week over zwerfafval en een schone stad. Tijdens deze week komen er verschillende activiteiten, zoals:

- Een opruim dag met scholen.
- Een activiteit met ondernemers.
- Een activiteit met jongeren.
- Een campagne om mensen bewust te maken van zwerfafval.

We zijn nog bezig met het plannen van deze week. Jullie ideeën gaan we gebruiken om de week nog beter te maken. Ook willen we jullie uitnodigen om mee te doen en iets te betekenen tijdens deze week!

*Uitleg van begrippen

NDSM. Het festivalterrein op het NDSM terrein is van de stichting. Dot wordt niet schoongemaakt door gemeente Amsterdam.

Het College van burgemeester en wethouders. Het College van burgemeester en wethouders is een groep mensen die onze stad bestuurt. De burgemeester is de baas van de gemeente, en samen met de wethouders maakt hij of zij plannen en neemt beslissingen. Zij zorgen bijvoorbeeld voor nieuwe speelplekken, veilige wegen en scholen. De wethouders hebben allemaal hun eigen taak, zoals verkeer, sport of hoe zij de online leefwereld van jongeren willen verbeteren. Samen zorgen ze ervoor dat onze gemeente goed blijft werken!"

De gemeenteraad heeft drie taken:

- De raad praat namens de inwoners.
- De raad stelt grenzen.
- De raad controleert het college.

De gemeenteraad is een groep mensen die door de inwoners van Amsterdam wordt gekozen. Zij beslissen over belangrijke dingen in de gemeente, zoals of er een nieuw zwembad komt, waar huizen gebouwd mogen worden en of de aanpak van. Ze controleren ook of de burgemeester en wethouders hun werk goed doen. Eigenlijk zijn ze een beetje de baas van de gemeente!

Afbeelding 1 Trotter, samen de stad schoon



Afbeelding 2 statiegeld container

